

Notat til Helse- og omsorgskomiteen

Prop. 1 S (2020 –2021) Kap. 762 Primærhelsetjeneste Post 70 og Kap. 2755 Helsetjenester i kommunene mv. Post 73 Kiropraktorbehandling

- I Prop.1 S 2020-2021 orienteres det om at arbeidet med en ny NCD-strategi er i gang (non-communicable diseases/ikke-smittsomme sykdommer) og at bl.a. muskelskjelettlidelser skal ha en særlig omtale i strategien.
- Muskelskjelettlidelser, og da først og fremst rygg- og nakkelidelser, har blitt ett av Norges klart største folkehelseproblem. Disse lidelsene er også en av de vanligste årsakene til sykefravær og utenforskap, og utfordrer velferdsstatens bærekraft.
- Man er med andre ord enig om virkelighetsbeskrivelsen. Nasjonalformuen vår - arbeidskraften - er i fare. Muskelskjelettlidelser utgjør en betydelig trussel for den enkeltes mulighet til å delta i yrkeslivet.

Muskelskjelettlidelser - et enormt samfunnsøkonomisk problem

- En ny undersøkelse fra Arbeidstilsynet (oktober 2020) viser at nesten 40 prosent av alt sykefraværet i Norge skyldes muskel- og skjelettlidelser, og det rammer arbeidstakere i alle yrker og alle aldre.
- Muskelskjelettlidelser koster om lag 255 milliarder per år i form av helsetap, tapt verdiskapning og behandlingstkostnader ([Menon 2019](#)).
- Problemene er størst akkurat der kiropraktorene har sitt spesialfelt: rygg- og nakkelidelser. Hele 82 prosent av kostnadene knyttet til muskelskjelettlidelser er rygg- og nakkelidelser ([Oslo Economics 2019](#)). Dette gjør rygg- og nakkelidelser til en av våre største folkehelsesykdommer og et betydelig samfunnsøkonomisk problem.

Tidlig innsats for å fremme mestring og yrkesdeltakelse

- Kiropraktorene er offentlig autorisert helsepersonell, arbeider forebyggende, diagnostiserer og behandler muskelskjelettlidelser. Vi har særlig kompetanse på rygg- og nakkelidelser.
- I Helsedirektoratets rapport «[Ti tiltak for å redusere sykdomsbyrden og bedre folkehelsen](#)» er ett av tiltakene som løftes frem «tidlig innsats». Målet er å fremme enkeltpersoners mestring, yrkesdeltakelse, og forebygge sykefravær og utenforskap.
- «Tidlig innsats» betinger at pasientene kan få gode og effektive tjenester uten unødvendig ventetid hos kiropraktorene, og andre helsepersonellgrupper i førstelinjen, med nødvendig kompetanse på muskelskjelettlidelser, først og fremst rygg- og nakkelidelser.

Stortinget har bedt om norsk kiropraktorutdanning med tverrfaglig forskning

- Selv om muskelskjelettlidelser er vårt største folkehelseproblem, er det lite forskning på feltet. Det løftes også frem i Prop 1 S; Forskningsrådet har vist at den største forskjellen mellom sykdomsbyrde og forskningsinnsats finnes nettopp på muskelskjelettfeltet.
- En norsk kiropraktorutdanning, med tverrfaglig forskning på muskelskjelettlidelser, vil være viktig for kunnskapsutvikling og forskning på feltet. Dette vil komme en stadig større pasientgruppe til gode.
- I budsjettbehandlingen for 2019-budsjettet ba en samlet helse- og omsorgskomite regjeringen om å «*følge opp Universitetet i Bergens konkrete plan for å etablere en nasjonal kiropraktorutdanning med tverrfaglig forskning på muskelskjelettlidelser med oppstart fra 2020*».
- Denne satsningen er foreløpig inkludert i arealplanen til Universitetet i Bergen, men fortsatt inkludering vil være avhengig av nødvendige midler til ferdigprosjektering. På forespørsel fra Kunnskapsdepartementet har Universitetet i Bergen varslet om at det er tilstrekkelig med en bevilgning på én millioner kroner for å få ferdigprosjektert etableringen.

Forslag til formulering

Vi vil foreslå følgende formulering som vi håper dere kan samles om, og ta med dere i den videre behandlingen av budsjettforslaget:

- *Vi ber regjeringen sikre gode og effektive helsetjenester til pasienter med muskelskjelettlidelser, og da først og fremst rygg- og nakkelidelser. Dette innbefatter adekvate refusjonsordninger for pasientene og god samhandling mellom helsepersonellgruppene på feltet.*
- *Vi ber videre om at det bevilges 1 million kroner til ferdigprosjektering av en norsk kiropraktorutdanning med tverrfaglig forskning på muskelskjelettlidelser ved Universitetet i Bergen. Ferdigprosjekteringen skal sikre et godt beslutningsgrunnlag før det tas en eventuell beslutning om etablering av norsk kiropraktorutdanning med tverrfaglig forskning ved universitetet.*

Vi håper dere vil ta dette med dere inn i budsjettbehandlingen. Ta gjerne kontakt dersom dere har spørsmål. Vi bidrar gjerne.

Oslo, 19. oktober 2020

Espen Ohren
Styreleder NKF
ohren@kiropraktikk.no
917 72 220

Hans Otto Engvold
Generalsekretær NKF
generalsek@kiropraktikk.no
971 40 082